

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.61/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év május hó 19. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A különösen nagy értékre, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt R-né G. R. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprém Megyei Bíróság 1.Bf.1158/2002/6. számú ítéletét R-né G. R. I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

R-né G. R. I. rendű terheltet a Veszprémi Városi Bíróság a 2002. április hó 9. napján kelt 7.B.466/2000/37. számú ítéletével különösen nagy értékre, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult tagja által kötelességszegéssel, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetében, hűtlen kezelés büntetében, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében, jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetében, adóbevétel összegét jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében és magánokirat-hamisítás vétségében mondta ki bűnösnek.

Ezért öt halmazati büntetésül 3 évi börtönbüntetésre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

A kétirányú fellebbezés folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2003. szeptember hó 23. napján kelt 1.Bf.1158/2002/6. számú ítéletével a városi bíróság ítéletét megváltoztatta, és az I. r. terheltnak az 1 rendbeli, jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének értékelt cselekményét 1 rendbeli, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének minősítette, egyben az I. rendű terheltet vagyonelkobzásra is ítélte az a-i ingatlanra és a benne lévő ingóságokra vonatkozóan, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás lényege a következő:

R-né G. R. I. rendű terhelte 1991. szeptember 27-től a Z. és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke volt. Elnöki pozíciója adta lehetőségeivel visszaélve és azokat felhasználva 1994. évtől 1998. évig a takarékszövetkezet rábízott vagyonából rendszeresen, különböző módon bizonyos összegeket eltulajdonított, illetve azokkal sajátjaként rendelkezett. A bűncselekmények elkövetését fiktív tartalmú szerződések megkötésével, illetőleg fiktív számlákkal tette lehetővé, illetve fedezte a bűncselekményekkel okozott hiányt. Segítségül általában más személyeket is bevont a jogtalan haszon megszerzése és a bűncselekménnyel okozott kár palástolása érdekében.

A tényállás VII. pontja szerint K. A. 1994. november 15-én kölcsönszerződést kötött a Z. és Vidéke Takarékszövetkezettel 4.000.000 forint összeg erejéig uszodaépítés céljára. Fedezetül az édesanyja tulajdonát képező ingatlan szolgált, amelyre a jelzálogjogot a Z. és Vidéke Takarékszövetkezet javára a 4.000.000 forint kölcsön és járulékai erejéig 1994. november 17-én bejegyezték, amely kölcsön 2011. november 30-án járt volna le. K. A. újabb hiteleket vett fel, többek között édesanyja nevében is, sőt 1996. július 15-én 1.000.000 forint magánkölcsönt kért és kapott az I. rendű terhelttől. Az uszoda építéséhez azonban további kölcsönre volt szüksége, ekkor azonban az I. rendű terhelte a kölcsön folyósítása helyett felajánlotta, hogy 4.000.000 forintért megvásárolja a még ki nem egyenlített Start hitel fedezetéül szolgáló ingatlant. K. A. édesanyja, K. Gy-né és R-né G. R. I. rendű terhelte 1996. október 30-án szerződést kötöttek, amely szerint R-né G. R. I. rendű terhelte 4.000.000 forint vételárért gyermekei, R. P. és R. Á. részére megvásárolja az a-i ingatlant. Az adásvételi szerződés megkötése előtt, 1996. október 28-án R-né G. R. , mint a Z. és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke kérelemmel fordult a b-i földhivatalhoz, hogy az ingatlanról a takarékszövetkezet javára 4.000.000 forint tőke és járulékai

erejéig bejegyzett jelzálogjogot töröljék, amely 1996. november 8-án megtörtént. A Start hitelt és minden más, a takarékszövetkezettel szemben fennálló tartozását k. A. 1997. július 24-én kötött szerződés alapján az uszoda átadásával rendezte, így a pénzügyintézetet kár nem érte.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a földhivatal a jelzálogjogot akkor törölte, amikor R. P. és R. Á. még nem voltak tulajdonosai az ingatlannak, mivel ekkor még K. A. édesanyja volt a tulajdonos, így az I. rendű terhelt nem mondhatott volna le a takarékszövetkezet nevében, a takarékszövetkezet által kötött kölcsönszerződés biztosítékáról, ezért sikkasztást valósított meg.

Ugyanakkor viszont az elsőfokú bíróság azért nem alkalmazott vagyonekbevitelt, mert álláspontja szerint nem volt bizonyítható, hogy R. Á. és R. P. tulajdonát képező ingatlan és a benne lévő ingóságok a bűncselekmények elkövetéséből származó jövedelemből kerültek volna megvételre.

A másodfokú bíróság ebben a körben csak részben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, mivel megítélése szerint ez az okfejtés csak részben helytálló, ugyanis az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállásból a VII. pontban foglalt részecselekménynél egyértelműen megállapítható, hogy az ingatlan megvételére az elkövetés időszakában került sor. Erre figyelemmel az akkor hatályos Btk. 62. és 63.§ (1) és (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság vagyonekbevitelt rendelt el az ingatlanra és a benne lévő vagyontárgyakra.

A jogerős másodfokú határozattal szemben az I. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján a vagyonekbevitel mellőzése érdekében.

A védő álláspontja szerint a vagyonekbevitel alkalmazása törvénytelen. Az ekbevitel tárgyát képező ingatlan tulajdonosai az I. rendű terhelt gyermekei egymás között 1/2-1/2 arányban R. P. és R. Á., akikkel kapcsolatosan az eljáró bíróságok nem állapították meg, hogy tudomásuk lett volna arról, hogy az ingatlan megvásárlására fordított összeg bűncselekményből származott volna.

A Legfőbb Ügyészség BF.300/2009. számú átirata szerint a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben pedig alaptalan. Érvei szerint a vagyonekbevitel az elkövetéskor hatályos, - az ingyenesen átruházott vagyontárgyakra vonatkozó - törvényi rendelkezésen alapult, ezért - a felülvizsgálati indítvánnyal ellentétben - nem törvénytelen.

A nyilvános ülésen a védő és az ügyész az írásbelivel egyező tartalommal szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be. 423.§ (4) bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálattal megtámadott határozatot - az (5) bekezdésben írt kivétellel - csak az abban megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány kapcsán a másodfokú határozatnak kizárólag a vagyonekbezással kapcsolatos rendelkezését vizsgálta.

Az eljáró bíróságok helyesen alkalmazták a terhelt esetében a Btk. 2.§-ára figyelemmel az elkövetéskor hatályban volt törvényi rendelkezéseket.

A tényállásban írtak szerint a bűncselekmények elkövetési időpontja 1994. év elejétől 1997. év végéig terjedt.

Az alapügyben eljáró bíróságok a vagyonekbezással elrendelések az 1993. évi XVII. törvény 12.§-ával megfogalmazott Btk. 62. és 63.§-át alkalmazták.

A Btk. 62.§ (1) bekezdése szerint „Ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követik el, feltéve, hogy az elkövetőnek megfelelő vagyona van, vagyonekbezással lehet alkalmazni végrehajtandó szabadságvesztés mellett.” A Btk. 63.§ (1) bekezdése értelmében „A vagyonekbezással az elkövető egész vagyonára, egyes vagyontárgyaira vagy meghatározott pénzösszegben kifejezve rendelhető el.”

A Btk. 63.§ (2) bekezdése szerint „A vagyonekbezással elrendelhető arra a vagyontárgyra is, amelyet az elkövető a vagyonekbezással megfiúsítása végett átruházott, feltéve, hogy a megszerzőjének az átruházás céljáról tudomása volt; úgyszintén arra a vagyontárgyra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése után ingyenesen ruházott át.” Ez esetben már nem feltétel, hogy a vagyon megszerzőjének tudomása legyen az átruházó által elkövetett bűncselekményről, a vagyon esetleges bűnös eredetéről, illetve az átruházás céljáról.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az ingatlan adásvételében az I. rendű terhelt állapotban meg K. A-val és a vételárat is ő fizette ki, valóságos szerződési akaratát tulajdonszerzésre irányult, így ő volt a tényleges vevő. A valóságos szerződéses akarat nem változtat az a körülmény, hogy az adásvételi szerződésen vevőként a terhelt gyermekei szerepeltek.

Ez a körülmény a már megszerzett ingatlan tulajdonjogának átruházása volt R-né G. R. I. rendű terhelt részéről.

Ennek megfelelően törvényesen járt el a másodfokú bíróság, amikor az 1993. évi XVII. törvény 12.§-ával megállapított Btk. 62.§-ára hivatkozással a 63.§ (1) és (2) bekezdése alapján az alsóörsi ingatlanra a vagyonelkobzást elrendelte.

A Legfelsőbb Bíróság miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§ (5) bekezdése alapján hivatalból köteles, a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatot a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b/pontja zárja ki. Az újabb felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418.§ (3) bekezdésén, illetve a 421.§ (2) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. május 19.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelével:

írnok

MV